

13. Diszkrét valószínűségeloszlások (karakterisztikus, binomiális, Poisson) és legfontosabb jellemzőik (várható érték és variancia) kiszámítása a generátorfüggvény-módszerrel.

- A gyakorlati feladatok kísérleteinél legtöbbször csak az érdekel minket, hogy a kísérlet érvényes volt-e vagy sem

Karakterisztikus eloszlás: A egy esemény. X_n az A egy karakterisztikus változója, ha minden $\omega_1 \in A$ elemi eseményre $X(\omega_1) = 1$ és minden $\omega_2 \in (A \text{ komplementer})$ elemi eseményre $X(\omega_2) = 0$. Az X értéke megmondja, hogy A bekövetkezett-e vagy sem.

Binomiális eloszlás: A valószínűségi változó eloszlását n-ed rendű, p paraméterű binomiális eloszlásnak nevezzük, ha a valószínűségi változó a $k = 0, 1, \dots, n$ természetes számokra rendre

$$P_k = \binom{n}{k} * p^k * (1 - p)^{n-k}$$

- o Vegyünk egy független kísérletekből álló kis sorozatot. Legyen A esemény bekövetkezésének valószínűsége minden kísérletben $P(A) = P_i$, ekkor az ellentétes esemény, $P(A \text{ komplementer}) = 1 - P(A) = 1 - P_i$. Ismételjük meg a kísérletet n-szer egymástól függetlenül, és az X diszkrét valószínűségi változó értéke az A esemény bekövetkezésének számával egyenlő. Ez alapján $X(A) + X(A \text{ komplementer}) = n$. Egy konkrét sorrend kialakulásának valószínűsége $p^k * (1 - p)^{n-k}$. Annak a valószínűsége, hogy n független kísérletsorozatban az A esemény pontosan k-szor következik be, azaz az A bekövetkezéseinek számát megadó valószínűségi változó értéke:

$$P_k = \binom{n}{k} * p^k * (1 - p)^{n-k}$$

Poisson eloszlás: Az A valószínűségi változó eloszlását λ paraméterű Poisson eloszlásnak nevezzük, ha a valószínűségi változó $k = 0, 1, 2, \dots$ természetes számokra rendre:

$$P_k = \frac{\lambda^k * e^{-\lambda}}{k!} \text{ ahol } \lambda > 0$$